

8/385 din 10.10.2018

Secretariatul Parlamentului Republicii Moldova

Direcția generală juridică

A V I Z

asupra proiectului de lege pentru modificarea Legii nr.489/1999 privind sistemul public de asigurări sociale

(nr.331 din 04.10.2018)

Examinând proiectul de lege pentru modificarea Legii nr.489/1999 privind sistemul public de asigurări sociale, înaintat cu titlu de inițiativă legislativă de către Guvern, cu adresa nr.331 din 04.10.2018, DIRECȚIA GENERALĂ JURIDICĂ, în temeiul art.54 din Regulamentul Parlamentului, aprobat prin Legea nr.797/1996, avizează proiectul cu următoarele observații și propuneri.

1. Prezentul proiect de lege are ca obiect de reglementare rectificarea Legii nr.489/1999 privind sistemul public de asigurări sociale, având ca scop potrivit Notei informative adiționale, consolidarea cadrului legal consacrat sistemului public de asigurări sociale prin modificarea/completarea art.1 (*Notiuni*), art.5 (*Declarația privind evidența nominală a asigurațiilor, declarația de asigurare și declarația privind calcularea și utilizarea contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii*), art.17 (*Plătitorii contribuțiilor la bugetul asigurărilor sociale de stat și cotele de contribuții de asigurări sociale*), art.18 (*Determinarea locurilor de muncă în condiții speciale*), art.23 (*Sursele neincluse în baza lunară de calcul a contribuțiilor de asigurări sociale*), art.26 (*Termenele de înregistrare a contribuabilitelor și de plată a contribuțiilor de asigurări sociale*), precum și, completarea prezentei legi cu Anexa nr. 1 (*Categoriile de plătitori și de asigurați, tarifele și termenele de virare a contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii*), Anexa nr.2 (*Lista funcțiilor personalului din aviația civilă ale cărui*

condiții de muncă se încadrează în condiții speciale) și Anexa nr.3 (*Tipuri de drepturi și de venituri din care nu se calculează contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii*), a căror texte sunt transpuse din Anexele nr.3 și nr.5-6 din Legea bugetului asigurărilor sociale de stat pe anul 2018, nr.281/2017.

2. Potrivit obiectului de reglementare, prezentul proiect de lege face parte din categoria legilor organice, iar domeniul reglementat ține de competența Parlamentului, fiind astfel incidente prevederile art.66 și art.72 din Constituția Republicii Moldova.

3. Din punct de vedere al respectării normelor de tehnică legislativă, după textul, luat între paranteze, din *partea introductivă a Art.I*, urmează a fi completat cu cuvintele *"cu modificările ulterioare"*.

4. Potrivit uzanței normative, la *Art.I pct.2, partea introductivă a alineatului doi*, referitor la propunerea de completare a art.5 din Legea nr.489/1999 cu alin.(1¹), e necesar de completat în debut cu cuvântul *"articolul"*.

Această observație este valabilă în mod corespunzător și pentru *partea introductivă a alineatului patru din Art.I pct.2*, precum și pentru *Art.I pct.3 partea introductivă a alineatului doi*.

5. De asemenea, potrivit uzanței normative, semnalăm necesară completarea în debut a textului din *partea introductivă a pct.7 al Art.I*, cu cuvântul *"Legea"*.

6. Pentru uniformitate în reglementare, semnalăm că la *Art.I pct.3* textul titlului anexei nr.1 propus pentru completarea Legii nr.489/1999 e necesar de adus în concordanță cu textul actual al alin.(3) art.17 din prezenta lege.

7. Semnalăm că în textul anexei nr.3 propusă pentru completarea Legii nr.489/1999, preluat din textul Anexei nr.5 (*Tipuri de drepturi și de venituri din care nu se calculează contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii*) la Legea

nr.281/2017, nu se regăsesc pct.3 – pct.5 din aceasta, iar în Nota informativă adițională proiectului acest fapt nu este argumentat. Textul pct.4-5 din Anexa nr.3 la Legea nr.281/2017, care se referă la :

"4. Serviciul Fiscal de Stat eliberează patenta de întreprinzător numai după confirmarea de către structura teritorială a Casei Naționale de Asigurări Sociale a achitării contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii pe perioada solicitării patentei. Perioada pentru care au fost achitate contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii de către titularii patentei de întreprinzător și care depășește anul bugetar curent reprezintă perioada asigurată și se include în stagiul de cotizare. Perioada dată se valorifică la stabilirea pensiei pentru limită de vîrstă și a ajutorului de deces.

5. În caz de inițiere a procedurii de lichidare a întreprinderii individuale, contribuțiile de asigurări sociale de stat obligatorii se calculează și se plătesc pînă la data solicitării certificatului privind lipsa datoriilor față de bugetul asigurărilor sociale de stat, pe bază de cerere, și după prezentarea declarației privind calcularea și utilizarea contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii și a declarației persoanei asigurate, în vederea inițierii procedurii de încetare a activității conform modalității prevăzute la art.31 din Legea nr.220/2007 privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali. Întreprinzătorilor individuali care, la data solicitării certificatului, nu au plătit contribuțiile de asigurări sociale de stat obligatorii și declară pe proprie răspundere că nu au desfășurat activitate pe perioada neonorării obligațiilor li se eliberează certificatul privind lipsa datoriilor față de bugetul asigurărilor sociale de stat și perioadele (lunile) date nu se includ la calcularea stagiului de cotizare.", nu au fost preluate în textul anexei nr.1 propusă pentru Legea nr.489/1999.

8. Concomitent semnalăm, că în textul Anexei nr.3 propus pentru Legea nr.489/1999, nu se regăsește pct.2) din anexa nr.5 la Legea nr.281/2017, potrivit căruia, din *"2) ajutorul material, în expresie bănească sau naturală, acordat pe*

parcursul anului de către angajator angajatului sau fostului angajat la locul de muncă de bază în alte cazuri decât în cele specificate la pct.1), a cărui mărime nu depășește un salariu mediu lunar pe economie prognozat și aprobat anual de Guvern”, nu se calculează contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii.

În acest sens, recomandăm revizuirea acestui fapt pentru a exclude orice eroare umană admisă la redactarea prezentului proiect de lege. În caz contrar, din acest tip de venit salarial, specificat actualmente în pct.2 din Anexa nr.5 la Legea nr.281/2017, se vor achita contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii, care vor duce la diminuarea venitului salarial. Totodată, atenționăm că o argumentare careva în acest sens nu se regăsește în Nota informativă, fapt care contravine rigorilor procedurii legislative, instituite de Regulamentul Parlamentului și Legea nr.100/2017, deoarece Nota informativă constituie principalul instrument de prezentare și motivare a soluțiilor legislative propuse prin acest demers legislativ.

Ion Creangă
Şef Direcție

Ex: L.Sirețanu

Tel: 820-558